

ZA SINODALNU CRKVU: ZAJEDNIŠTVO – SUDJELOVANJE – POSLANJE

OSNOVNE INFORMACIJE, SVRHA, CILJ
I NAČIN SINODSKOG SAVJETOVANJA

Obrazac

1

Što je sinoda i koja je svrha ove sinode?

Riječ sinoda sastavljena je od prefiksa *σύν* (jedni s drugima, zajedno) i korijena riječi *οδος* (put), pa bi njezino „doslovno značenje“ bilo: *biti zajedno na putu* (grčki *σύννοδος*) – Božji narod u zajedništvu s apostolskom službom. Ona također ima i značenje sastanka, skupa, okupljanja, sabora, vijeća, skupštine, a u širem smislu crkveni sabor, bilo na općoj ili mjesnoj razini Crkve, koji za cilj ima raspravu o pojedinim pitanjima (latinski *sinodus*). Tako se u ovom kontekstu radi o okupljanju biskupa, odnosno o biskupskoj sinodi, koja je utemeljena 1965. na Drugom vatikanskom saboru, a utemeljio ju je papa Pavao VI. kao „trajni savjet biskupa“ (savjetodavni organ Crkve), kako bi se preko biskupskih sinoda nastavio razvijati duh Drugog Vatikanskog Sabora.

Od tada pa do danas u Katoličkoj Crkvi održano je 15 općih redovitih sinoda biskupa, 3 izvanredne sinode i 11 posebnih sinoda biskupa. Od početka svoje službe papa Franjo stavlja poseban naglasak na *sinodalnost* u crkvenom životu, koja, prema njemu, omogućava aktiviranje svih članova Crkve u traženju rješenja za izazove s kojima se u novije vrijeme susreće Crkva. O pedesetoj obljetnici utemeljenja biskupske sinode (2015.), papa Franjo održao je svoj govor u kojem je najavio novost biskupskih sinoda, a to je da će se *sinodalni hod* odvijati u nekoliko faza, odnosno da se neće održavati samo u Vatikanu, kako se to do sada običavalo, nego u svakoj mjesnoj Crkvi na svih pet kontinenata svijeta. Svrha je savjetovanje s Božjim narodom, kako bi se sinodalni proces ostvario osluškujući sve krštene. To je temelj upravo XVI. Opće redovite skupštine Biskupske sinode „Za sinodalnu Crkvu: zajedništvo, sudjelovanje

i poslanje“, koja će se održati 2023. u Vatikanu.

A što je sinodalnost ili sinodalni hod?

Sinodalnost nije ništa drugo nego sudjelovanje čitavog Božjeg naroda u životu i poslanju Crkve – u evangelizaciji. Ona se očituje i ostvaruje aktiviranjem u zajedničkom hodu svih članova Crkve, u okupljanju na vjernički zbor i aktivnom sudjelovanju u njezinom evangelizacijskom poslanju, kako bi se tražilo rješenje za probleme s kojima se u novije vrijeme susreće Crkva. Svrha sinodalnosti ili zajedničkog hoda jest da smo pozvani slušati jedni druge (vjerni narod, zbor biskupa, rimski biskup), a svi slušaju Duha Svetoga, Duha Istine, da spoznaju što On govori Crkvama. Tako kaže papa Franjo: „Pastiri, koje je Bog postavio za autentične čuvare, tumače i svjedoke vjere cijele Crkve, ne boje se slušati povjereno im stado: **savjetovanje s Božjim narodom** ne uključuje uvođenje u Crkvi dinamizam demokracije osnovan na načelu većine, jer u temelju sudjelovanja u svakom sinodalnom procesu postoji velika zajednička ljubav prema zajedničkom poslanju evangelizacije, a ne zastupanje sukobljenih interesa. Drugim riječima, riječ je o crkvenom procesu koji se može odvijati samo unutar zajednice koja je po svojoj strukturi hijerarhijska. Upravo u plodnoj vezi između *sensus fidei* Božjeg naroda i učiteljske uloge pastira ostvaruje se jednodušan pristanak čitave Crkve u istoj vjeri. Svaki sinodalni proces, u kojem su biskupi pozvani razabrati što Duh govori Crkvi ne sami, nego slušajući Božji narod, koji ima udio također u Kristovoj proročkoj službi, očiti je oblik tog „zajedničkog hoda“ kojim Crkva raste.“ (*Pripremni dokument*, br. 14).

Kako se odvija sinodalni hod?

Sinodalni hod odvija se u nekoliko etapa, a započeo je otvorenjem *XVI. Opće redovne skupštine biskupske sinode u Vatikanu* 9. i 10. listopada 2021. Potom je uslijedila **prva etapa sinodalnog hoda** – dijecezanski (biskupijski) hod. On je započeo u svim biskupijama Katoličke Crkve 17. listopada 2021. te traje do kolovoza 2022. Na koncu ovog sinodalnog hoda oblikuje se završni dokument, koji će biti polazište **druge etape sinodalnog hoda** – kontinentalni hod, koji započinje u rujnu 2022. i traje do ožujka 2023., a njegova je svrha dijalog na kontinentalnoj razini o zaključcima savjetovanja prve etape sinodalnog hoda te razlučivanje u svjetlu specifičnih kulturnih posebnosti svakoga kontinenta. Potom će se na koncu druge etape sinodskog hoda također oblikovati završni dokument, koji će pak biti polazište za **treću i završnu etapu sinodskog hoda** u listopadu 2023. u Vatikanu.

Kako se ostvaruje sinodalni hod u Požeškoj biskupiji?

Polazište sinodalnog hoda je *Pripremni dokument* tajništva Sinode popraćen upitnikom i priručnikom (vademecum) s prijedlozima za provođenje savjetovanja s Božjim narodom, a **temeljno pitanje** kojim se vodi spomenuto savjetovanje je: „*Sinodalna Crkva, naviještajući evanđelje, kroči zajedno. Kako se taj „zajednički hod“ ostvaruje danas u vašoj Crkvi? Koje nas korake Duh poziva učiniti da bismo rasli u našem „zajedničkom hodu“?*“ Za provođenje sinodalnog hoda u našoj biskupiji osnovano je Biskupijsko povjerenstvo za savjetovanje o sinodalnosti Crkve, a provoditelj sinodalnog hoda je Pastoralni centar Požeške biskupije. Navedeno savjetovanje provodit će se na dvije razine: biskupijska i župna. Savjetovanje na biskupijskoj razini je već započelo, a ono obuhvaća pastoralna povjerenstva Požeške biskupije, udruge, svećenike, redovnike i redovnice te vjeroučitelje. Sada je potrebno

pristupiti župnoj razini savjetovanja, koje će obuhvaćati župna pastoralna i ekonomska vijeća, obitelji i bračne parove, mlade, starije, bolesne i nemoćne te vjernike djelatne u javnom i društvenom životu.

Savjetovanje na župnoj razini provodi *Župno povjerenstvo za sinodsko savjetovanje*, a ono će se odvijati u korizmi 2022. na način da će svi dionici savjetovanja nakon što su na Osmu nedjelju kroz godinu, 27. veljače 2022. slavili početak savjetovanja, imati radni susret tijekom kojeg će biti upoznati s ciljem, svrhom i načinom savjetovanja te će nakon toga ispuniti radni list kao pomagalo za savjetovanje.

Po završetku savjetovanja na biskupijskoj i župnoj razini bit će oblikovan konačni završni dokument dijecezanskog (biskupijskog) sinodalnog hoda, koji će biti sažetak cjelokupnog savjetovanja s Božjim narodom Požeške biskupije.

A što nakon savjetovanja ili koja je povezanost savjetovanja s Požeškom biskupijom?

Osim što je navedeno savjetovanje dio Biskupske sinode, ono je od velikog značaja i za našu biskupiju, jer u rujnu 2022. obilježavamo 25. obljetnicu njezinog osnutka i uspostave te ređenja prvog biskupa. Stoga će zaključci biskupijskog savjetovanja itekako biti od značaja za daljnji pastoralni hod i praksu naše mjesne Crkve. U njima će se zrcaliti ono dobro što je ostvareno tijekom 25 godina života naše biskupije, kao i ono u čemu se vidi mogućnost poboljšanja. Ujedno će to biti i prikaz pojedinih poteškoća s kojima se Crkva susreće u vremenu u kojemu živimo, kao i poticaj za plodonosnije pastoralno djelovanje te odgovornije vršenje poslanja, kako krsnog, tako i onog koje proizlazi iz svetog reda.

*Biskupijsko povjerenstvo
za savjetovanje o sinodalnosti Crkve*